

MIKÄ ON VIERASLAJI?

Vieraslajit ovat kasveja, eläimiä tai eliölajeja jotka ovat levinneet luontaisilta esiintymisalueiltaan uusille alueille ihmisen mukana tai ihmisen myötävaikutuksesta. **Haitallisella vieraslajilla** tarkoitetaan vieraslajia, jonka on todettu uhkaavan luonnon monimuotoisuutta tai siihen liittyviä ekosysteemipalveluita.

Maailmanlaajuisesti **60 %** lajien sukupuutoista johtuu vähintään osittain vieraslajeista.

Suomessa on tällä hetkellä 39 haitallista vieraslajia. Lisäksi EU:n vieraslajiluettelossa on 115 haitallista lajia. Määrä kasvaa jatkuvasti.

KOMEALUPIINI

- Leviää tehokkaasti siemenistä.
- Niitä alkukesästä ennen siementen kypsymistä.
- Pieneltä alalta lupiinit voi myös kaivaa juurineen ylös.

JÄTTIPALSAMI

- Leviää siemenistä räjähtämällä.
- Helppo kitkeä käsin juurineen ylös maasta.
- Kitke ennen siementen kypsymistä touko-heinäkuussa.

KENEN VASTUU?

- Kiinteistön omistaja tai haltija on lain mukaan velvollinen hävittämään haitalliset vieraslajikasvit omalta tontiltaan. Kasvit saattavat levitä helposti myös naapureiden puolelle.
- Haitallistenkin vieraslajikasvien kitkeminen vaatii aina maanomistajan luvan.
- Pyydä naapuri mukaan talkoisiin ja taistelkaa yhdessä vieraslajikasveja vastaan, sillä yhteistyössä on voimaa!

KURTTURUUSU

- Terälehtiä yleensä viisi.
- Vertaa: Tarhakurturuusuilla enemmän terälehtiä ja sen kasvattaminen on sallittua.
- Hävitä kaivamalla juurakko ylös maasta tai näivettämällä juurakko.
- Kiulukat ja siemenet eivät tuhoudu kotikompostissa.

VIITAPIHLAJA - ANGERVO

- Leviää maavarsiensa avulla.
- Leviämistä voi hidastaa leikkaamalla kasvi 3–4 kertaa kasvukauden aikana maata myöten alas.
- Juurakoiden pois kaivaminen ja kasvuston peitto tehostavat toimia.
- Huolehdi puutarhajätteen huolellisesta käsittelystä.

Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0

**Varo
ihokosketusta,
jättiputki
polttaa!**

JÄTTIPUTKET

- Tehokkain torjuntamenetelmä on niitto ja kasvuston peitto esim. katemuovilla.
- Torju heti alkukesästä, kun kasvit ovat pieniä.
- Suojaudu peittävällä vaatetuksella, käsineillä ja suojalaseilla.

Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0

KANADANPIISKU

- Kasvaa noin 1,5-metriseksi. Kultapiisku pienempi ja kukkii aiemmin – älä hävitä.
- Kukinnot tulee katkaista ennen siementen kypsymistä.
- Niittäminen kesä- ja elokuussa tehokkain torjuntakeino. Kylvä tämän jälkeen kasvupaikalle kotimainen siemenseos.
- Juurakon kaivaminen maasta myös toimiva, hävitä puutarhajäte huolellisesti.

Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0

ESPANJANSIRUETANA

- Tautiriskin vuoksi voi olla aiheuttaa vaaraa myös ihmisten terveydelle.
- **Vertaa ukkoetanaan - ei syytä hävittää**
 - Ukkoetanan hengitysaikko kilven puolivälin takapuolella, espanjansiruetanalla se on etupuolella.
 - Espanjansiruetana esiintyy usein joukoittain, ukkoetana yleensä yksittäin.
 - Väritys saattaa kummallakin vaihdella.

Anders Albrecht, CC-BY-NC-4.0

- Kerää etanat pihdeillä tai suojakäsinein.
- Tehokkainta kerätä keväällä ennen munintaa.
- Lopeta etanat leikkaamalla pää kahtia pitkittäin sarvien välistä tai tiputtamalla ne kiehuvaan veteen.
- Hävitä kuolleet etanat mieluiten hyvin pakattuina sekajätteen mukana poltettavaksi.